

De start van een nieuwe gemeente

De eerste 100 dagen zitten er op. We kijken terug op een bijzondere periode. We zijn als nieuwe raad fysiek geïnstalleerd op maandag 4 januari, maar sindsdien zijn we niet meer fysiek bij elkaar geweest tot de begrotingsvergadering. Alle reguliere commissie- en raadsvergaderingen hebben tot dan toe digitaal plaatsgevonden. Bijzonder lastig om zo van start te gaan als nieuwe raad.

Sinds de start van de nieuwe gemeente zijn we bezig met Eemsdelta. Niet meer met Delfzijl, Appingedam of Loppersum, maar met Eemsdelta. Dat betekent "harmoniseren" van beleid en dat kost tijd.

Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met het feit dat we minder geld uit het gemeentefonds krijgen als heringedeelde gemeente dan als drie aparte gemeenten. Dit heeft alles te maken met hoe de hoogte van de bijdrage vanuit het Rijk is opgebouwd. Onder andere hierdoor moeten we bezuinigen. Pijnlijk, maar noodzakelijk.

In aanloop naar de begroting hebben we het in de raadsvergadering van februari over het gemeentefonds gehad. Als Lokaal Belang Eemsdelta hebben we het initiatief genomen om raadsbreed een motie in te dienen inzake de herijking ervan. Er wordt momenteel namelijk overlegd over een nieuw verdeelvoorstel waarbij alle Groninger Ommelanden-gemeenten er slechter vanaf komen. Dat kunnen we er niet bij hebben.

In maart hebben we als coalitie een motie ingediend voor een royelere compensatie voor de OZB-verhoging. Uiteindelijk moeten we allemaal hetzelfde betalen, maar zaak voor ons is dat dat met een "zachte landing" mag gebeuren. Net zoals de compensatieregeling die de voormalige gemeente Loppersum heeft ingevoerd voor de rioolheffing heeft deze compensatieregeling een looptijd van 4 jaar, waarna iedereen hetzelfde zal betalen.

En in april hebben we de begrotingsvergadering behandeld. We moeten bezuinigen, dat is een feit. Lokaal Belang Eemsdelta heeft het volste vertrouwen in het college deze opdracht met de menselijke maat uit te voeren. Dat de impact minimaal is. Want dat is de manier waarop het moet.

Fractievoorzitter, Nick Boersma

IN CONTACT KOMEN MET DE FRACTIE?
GA NAAR WWW.LB-EEMSDDELTA.NL
VOOR ALLE CONTACTGEGEVENS

Onze nieuwsbrief

Dit is onze achtste nieuwsbrief, speciaal voor u. Wij zullen periodiek met een nieuwsbrief komen om u zo goed mogelijk op de hoogte te houden.

In de nieuwsbrief leest u het laatste nieuws van onze raadsfractie. Wilt u de nieuwsbrief niet langer ontvangen? Klik dan [hier](#).

De column van Henk

DEMOCRATIE

De Tweede Kamerverkiezingen liggen weer achter ons en de kiezer heeft gesproken. De uitslag van deze verkiezingen heeft opnieuw laten zien hoe grillig dergelijke uitkomsten soms uit kunnen pakken.

Ondanks alle kritiek en commentaar heeft de kiezer toch de overwinning in handen gegeven van de partij van premier Rutte. Daarover is de ene blij, terwijl de ander zijn of haar ongenoegen daarover niet onder stoelen of banken steekt. En dit zonder altijd te beseffen dat het een groot goed is dat wij in ons land mogen zeggen en denken wat we willen.

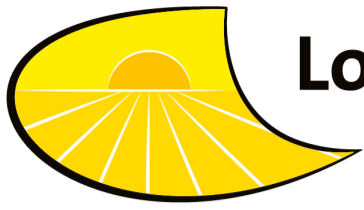
Dat dit niet altijd even genuanceerd is, getuigen de soms enorme scheldkanonnades die met name politici, uit welke hoek dan ook, met de regelmaat van de klok over zich heen krijgen. Uitingen van ongenoegen die vaak op het randje van het fatsoenlijke en toelaatbare balanceren. Of het nu gaat over de gevolgen van de aardgaswinning, de toeslagenaffaire, het beleid rond de bestrijding van het coronavirus, of zoals onlangs over de notities van mevrouw Ollongren.

Dichter bij huis: hoewel de inkt van de eerste Eemsdelta begroting nog maar amper droog is, zien we de eerste ongezouten kritieken op het internet al voorbijkomen. Nogmaals laten we blij zijn dat dit in alle vrijheid mag en kan gebeuren. Maar laten we de woorden van Winston Churchill, ooit uitgesproken in zijn redevoering in 1947 in het Engelse Lagerhuis en zonder enige twijfel één van de grootste staatslieden die de westerse wereld tot nu toe heeft gekend, nooit vergeten:

"Niemand beweert dat de democratie perfect is. Er is zelfs gezegd dat democratie de slechtste staatsvorm is, op al die andere na, die van tijd tot tijd zijn uitgetoetst!"

Laten we ons deze woorden herinneren als we weer eens van plan zijn om de digitale natie weer eens ongevraagd deelgenoot te maken van ons ongenoegen. Bovendien kan het ook geen kwaad om ons te realiseren dat ook het openbaar bestuur doodgewoon mensenwerk is en mensen zijn helaas feilbaar!

Henk Dijkstra

Lokaal Belang Eemsdelta en de eerste vier maanden van de gemeente Eemsdelta

4 januari - Eerste raadsvergadering gemeente Eemsdelta

Vier dagen na de jaarwisseling was de eerste raadsvergadering van de nieuwbakken gemeente Eemsdelta. Deze vergadering stond in het teken van het beëdiging van de raadsleden en het benoemen (en beëdiging) van de wethouders. Tijdens deze vergadering werden Annalies Usmany-Dallinga en Jan Menninga als wethouders benoemd, namens Lokaal Belang Eemsdelta.

11 januari - Schriftelijke vragen over Verlichting windmolens Geefsweer

De eerste schriftelijke vragen gesteld in de nieuwe gemeente, kwamen van de fractie van Lokaal Belang Eemsdelta. Het college werd gevraagd om te onderzoeken of het mogelijk is om de rode lampen op de molens van windpark Geefsweer te dimmen als er geen vliegtuigen of helikopters in de buurt zijn. Omwonenden hebben nu teveel last van de verlichting, stelt Lokaal Belang Eemsdelta. In de beantwoording op de vragen stelt het college voor om gezamenlijk met de provincie en eventueel de andere gemeenten met windmolens naar oplossingen te kijken.

27 januari - Raadsfractie compleet

Op de raadsvergadering van 27 januari is de agenda nog niet rijkelijk gevuld. Wel noemenswaardig is de beëdiging van Lokaal Belang Eemsdelta raadsleden Fatih Yozgat en Wim Hartlief, die de vrijgekomen raadszetels van de wethouders opvullen. Daarmee is de Lokaal Belang Eemsdelta-fractie compleet.

28 januari - Schriftelijke vragen over '(Sport)verenigingen onder druk'

De raadsfractie van Lokaal Belang Eemsdelta stelt het college de vraag of het voor 2021 mogelijk is om de huren voor de gemeentelijke (sport)accommodaties gedeeltelijk of volledig kwijt te schelden. Dit in verband met het onder druk staan van de inkomstenbronnen van onze (sport)verenigingen door de coronamaatregelen. Het college geeft in de beantwoording aan dat het buitensportverenigingen voor 50% in huur te compenseren tot 1 juli 2021. Binnensport-accommodaties worden niet gefactureerd tot het moment dat er weer gebruik kan worden gemaakt van de accommodaties.

6 februari - Ondernemers luiden de noodklok

Op zaterdag 6 februari kwamen zo'n veertig ondernemers uit de gemeente Eemsdelta bijeen om de noodklok te luiden op het Kerkplein in Appingedam. De ondernemers maken zich zorgen en vragen de gemeente om hulp. Lokaal Belang Eemsdelta is aanwezig om de ondernemers een hart onder de riem te steken. De gemeente Eemsdelta opende op 1 maart een speciaal loket om ondernemers in de gemeente extra te ondersteunen.

17 februari - "Nieuwe verdeling gemeentefonds strop voor Eemsdelta"

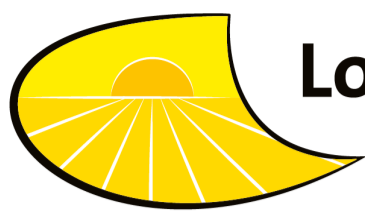
Tijdens de raadsvergadering van 17 februari spreekt Lokaal Belang Eemsdelta haar zorgen uit over de ophanden zijnde nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Gemeente Eemsdelta staat al voor een ingrijpende bezuinigingsoperatie van 7 tot 10 miljoen euro, onder andere vanwege de herindeling. Als de nieuwe verdeling van het fonds doorgaat, wordt de gemeente structureel met nog eens ruim vijf miljoen euro gekort. Een motie van Lokaal Belang Eemsdelta om bij het Rijk aan te dringen op compensatie kreeg unanieme steun in de raad.

25 februari - Schriftelijke vragen over tender zonneparken buitengebied

Na gesprekken met bezorgde inwoners uit Middelstum en Spijk, besloot de fractie van Lokaal Belang Eemsdelta schriftelijke vragen te stellen over een uitgeschreven tender met betrekking tot drie (grotere) zonneparken in het buitengebied. Onder de ingediende plannen zijn plannen voor zonneparken nabij Middelstum en Spijk. Lokaal Belang Eemsdelta maakt zich zorgen als het gaat om echte participatie en betrokkenheid van de inwoners. Uit de beantwoording blijkt dat de drie gegunde projecten binnenkort bekend gemaakt gaan worden en dat de gemeenteraad bij de uiteindelijke vergunningverstrekking nog een Verklaring van Geen Bedenkingen (VVGGB) zal moeten afgeven. Lokaal Belang Eemsdelta gaat het proces zorgvuldig volgen. Wordt vervolgd!

5 maart - Werkbezoek Groninger Landschap (Punt van Reide)

Lokaal Belang Eemsdelta is op vrijdag 5 maart op werkbezoek geweest bij Het Groninger Landschap. Het Groninger Landschap beschermt natuur, landschap en erfgoed in onze provincie. De afspraak was bij het Bezoekerscentrum Dollard nabij de Punt van Reide. Na een introductie van directeur Marco Glastra en natuurbeheerder Silvan Puijman over wat Het Groninger Landschap allemaal doet en beheert, is besloten tot een wandeling door de polder Breebaart en over de dijk langs de Punt van Reide. Glastra uitte tijdens dat gesprek zijn zorgen over het plan van Waterschap Hunze en Aa om windmolens op de dijk nabij de Punt van Reide te plaatsen.

(vervolg pagina 2)

8 maart - Werkbezoek DVC Appingedam

Op maandag 8 maart legde Lokaal Belang Eemsdelta een werkbezoek af bij DVC Appingedam, de Damster Voetbal Club. DVC Appingedam is een jonge club, ontstaan op 1 juli 2017 uit een fusie tussen VV Appingedam en VV Pelikanen. Voor Lokaal Belang Eemsdelta was het goed om te horen dat de club er ondanks de coronacrisis nog goed voor staat.

31 maart - Raadsvergadering

Plan voor windmolens op zeedijk Eems-Dollard krijgt geen steun van gemeente Eemsdelta: 'We moeten dit gebied beschermen'

Tijdens de raadsvergadering van 31 maart stemt de raad unaniem in met een motie van Christen Unie om geen windmolens toe te staan op de zeedijk Eems-Dollard.

Lokaal Belang Eemsdelta: „We sluiten ons aan bij de bezwaren die de natuurorganisaties hebben. We moeten het gebied beschermen en behouden.”

Lopster en Damster ondernemers krijgen hogere OZB-compensatie

Op woensdag 31 maart werden de gemeentelijke belastingen vastgesteld. De nieuwe tarieven gelden voor de gehele gemeente. Vooral de niet-woningen van voormalig gemeente Loppersum krijgen te maken met een forse belastingverhoging. Lokaal Belang Eemsdelta pleitte daarom voor een ruimere OZB-compensatie. Lokaal Belang Eemsdelta: “De stijging is een ongelooflijk pijnlijke exercitie voor met name ondernemers in Loppersum. Met deze ruimere regeling maken we een kussen voor een zachtere landing.”

Met steun van de VVD, ChristenUnie en CDA is er een ruime meerderheid voor deze compensatie.

Ook onderzoek naar bromtonen bij windpark Geefsweer

In januari werd duidelijk dat vier molens van windpark N33 bromtonen veroorzaken. Meer dan honderd mensen uit de gemeenten Midden-Groningen, Veendam en Oldambt stuurden klachten hierover naar de gemeenten. Lokaal Belang Eemsdelta heeft klachten ontvangen van mensen uit Wagenborgen en Borgsweer die eenzelfde toon horen. De fractie vindt daarom dat er ook een onderzoek moet komen naar mogelijk laagfrequent geluid bij windpark Geefsweer. Wethouder Ronde zegt open te staan voor een onderzoek naar mogelijke bromtonen.

10 april - Bezoek aan de onbewaakte spoorwegovergang Zuiderlopsterweg

Lokaal Belang Eemsdelta heeft een bezoek gebracht aan de onbewaakte spoorwegovergang Zuiderlopsterweg. Het wandelpad langs deze spoorwegovergang wordt door veel wandelaars gebruikt om onder andere naar Eenum te wandelen. Het is een eeuwenoud pad met een rijke cultuurhistorische en landschappelijke waarde. De overgang wordt mogelijk gesloten. Eenzelfde lot dreigt voor spoorwegovergang aan de Gerichtsweg

De raadsleden Geert Jan Reinders en Fatih Yozgat van Lokaal Belang Eemsdelta hebben op locatie de situatie bekeken en beoordeeld. Reinders pleit ervoor de overgangen open te houden voor wandelaars. “Helemaal nu er een petitie ligt met meer dan 700 handtekeningen moet er goed gekeken worden naar de mogelijkheden de spoorwegovergangen open te houden”, besluit Reinders.

22 april - Inschrijving op kavels Groot Bronswijk-terrein groot succes

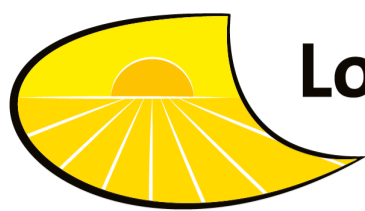
Op 22 april wordt bekend dat de inschrijving van kavels op het Groot Bronswijk-terrein in Wagenborgen een groot succes is. De gemeente Eemsdelta heeft in totaal 17 inschrijvingen mogen ontvangen voor de elf beschikbare kavels. Lokaal Belang Eemsdelta is groot voorstander van kleinschalige uitbreidingen van woningen in dorpen, daar waar de vraag hoog is. De fractie is dan ook zeer verheugd met deze succesvolle eerste stap.

28 april - Begroting wordt vastgesteld tijdens raadsvergadering

De gemeenteraadsvergadering van woensdag 28 april stond in het teken van de eerste begroting van de gemeente Eemsdelta.

De gemeenteraad is tijdens die vergadering akkoord gegaan met een bezuinigingspakket van ruim elf miljoen euro. Eemsdelta gaat onder meer bezuinigen op het ambtelijk apparaat, openbaar onderhoud en dorpsbudgetten. U leest op pagina 4 meer over de begroting.

LID WORDEN VAN LOKAAL BELANG?
GA NAAR WWW.LB-EEMSDelta.NL

De gemeentebegroting uitgelegd

Op woensdag 28 april werd de eerste begroting van de nieuwe gemeente Eemsdelta aangenomen. Het is een wat sombere begroting, waarin forse bezuinigingen zijn aangekondigd. Voor het jaar 2021 is er een tekort van 6,4 miljoen op de gemeentebegroting, verder oplopend in de komende jaren. Het college van burgemeester en wethouders komt daarom voor ruim 11 miljoen euro aan ombuigingsvoorstellen om tot een sluitende meerjarenbegroting 2021-2024 te komen.

Dat houdt in dat er bezuinigd gaat worden op het onderhoud van de openbare ruimte, dorpsbudgetten, armoedebeleid, onderwijs, cultuur en jeugdzorg. De gemeente gaat daarnaast ook voor 2,5 miljoen snijden in haar eigen organisatie. Verder wordt voorgesteld om de OZB met 2,5% extra te verhogen, bovenop de natuurlijke WOZ-waarde stijging van het onroerend goed in onze gemeente. Met name dat laatste deed op 'social media' de nodige stof opwaaien.

Waarom moet de gemeente bezuinigen?

Eén van de opmerkingen die ik tegen kwam was de volgende: "De gemeente kan toch ook gewoon wat plannen schrappen? Als ik geen geld heb, koop ik ook geen nieuwe fiets".

Het klopt dat er in de nieuwe gemeente nog de nodige plannen zijn. Zo wordt er momenteel hard gewerkt aan een nieuwe scholencampus in Appingedam en zijn er plannen voor een nieuwe Molenberg. Maar deze plannen zijn al eerder vastgesteld en het geld hiervoor is reeds ter beschikking gesteld. Bovendien heeft de gemeente nog wel geld in de portemonnee. Geld voor een nieuwe fiets is er dus nog wel. De vaste lasten zijn momenteel echter hoger dan de gezamenlijke inkomsten. Daardoor komt langzaam maar zeker wel de bodem in zicht en is ingrijpen noodzakelijk.

Wat zijn de inkomsten van de gemeente?

De meeste inkomsten komen uit het gemeentefond. Dat gemeentefonds is geld vanuit het Rijk naar gemeenten, dat bestaat uit een algemeen (vrij te besteden) deel aangevuld met middelen voor het sociaal domein (jeugdhulp, participatie en Wmo).

Gemeenten hebben ook eigen inkomsten, bijvoorbeeld de gemeentelijke belastingen. De gemeenteraad bepaalt welke belastingen worden geheven en hoe hoog de tarieven zijn. Denk hierbij aan de eerder genoemde onroerendezaakbelasting (OZB), maar bijvoorbeeld ook aan de hondenbelasting. Deze 'blaftax' is overigens voor de inwoners van de gemeente Eemsdelta per 1 januari afgeschaft. Andere inkomsten zijn bijvoorbeeld de rioolheffing of de afvalstoffenheffing. De gemeente mag hier niet meer heffen dan de begrote kosten.

Waar wringt de schoen?

Zoals we ook bij onze buurgemeenten hebben kunnen zien, heeft een herindeling financiële gevolgen. Het heeft een negatief effect op het gemeentefonds, waardoor er structureel minder inkomsten zijn. Daar zouden efficiëntievoordelen tegenover moeten staan, die moeten zorgen voor lagere bedrijfsvoeringlasten. Ervaring en onderzoek leert dat die efficiëntievoordelen niet direct zichtbaar zijn en soms ook nooit zichtbaar worden.

Maar ook zonder herindeling waren er tekorten geweest. Dit heeft met name te maken met de zogenaamde decentralisaties. In 2015 werden de gemeenten verantwoordelijk voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Participatiewet en de jeugdzorg. Het afstoten van deze verantwoordelijkheden van het Rijk naar de gemeenten ging gepaard met een bezuiniging. Dit heeft vooral op het gebied van jeugdzorg geleid tot grote tekorten.

Hierdoor zijn meer en meer gemeenten de afgelopen jaren in de problemen gekomen. NRC schreef onlangs nog dat bijna een derde van de Nederlandse gemeenten er niet in geslaagd is om voor 2021 de begroting sluitend te krijgen. Veel van de gemeenten die niet in acute geldnood zitten, hebben stevig moeten snijden in de voorzieningen, belastingen moeten verhogen of reserves moeten aanspreken. De problemen in de gemeente Eemsdelta zijn dus niet uniek.

Als klap op de vuurpijl is het ook nog Rijk is bezig met een herverdeling van de pot met geld voor gemeenten. Zoals het er nu uitziet, betekent die herverdeling niet veel goeds voor de gemeente Eemsdelta.

Wat is het perspectief?

De noordelijke gemeenten en de provincie zetten zich in om structureel meer geld te krijgen van het rijk. Op dit moment is nog niet te zeggen waar dit toe leidt.

Maar ondanks de krappe financiële situatie biedt het Nationaal Programma Groningen (NPG) nog wel enige perspectief. Het NPG bestaat uit een bedrag van 1,15 miljard euro dat het Rijk geeft ter compensatie voor alle ellende die de Groningers hebben geleden door gaswinning. Het is bedoeld om het bevingingsgebied weer toekomstbestendig te maken. De gemeente Eemsdelta kan tot 2023 uit het NPG ruim 87 miljoen euro uitgeven. Dit geld mag niet worden gebruikt om de gaten in de begroting te dichten, maar biedt mogelijk wel tot ruimte voor lokale plannen om de leefbaarheid te verbeteren.

Wat betekent de lastenverhoging voor u?

Door de verhoging van de OZB zullen de onroerend goed eigenaren in Appingedam en Delfzijl (woningen en niet woningen) iets meer moeten afdragen. De totale woonlasten blijven voor hen in 2021 echter vrijwel gelijk ten opzichte van 2020. Dit komt door een daling van de rioolheffing en een gelijkblijvend tarief voor de afvalstoffenheffing.

Voor de inwoners van voormalig gemeente Loppersum zijn de wijzigingen ingrijpender. Omdat de gemeente Loppersum een lager tarief voor niet woningen hanteerde, zal dit OZB-percentrage in de nieuwe gemeente fors stijgen. Daarnaast zullen huurders worden geconfronteerd met een rioolheffing. De rioolheffing werd wel doorbelast aan huurders in de voormalige gemeente Delfzijl en Appingedam, maar tot de herindeling nog niet aan de huurders van voormalige gemeente Loppersum. Voor zowel de huurders als voor de eigenaren van niet woningen (winkelpanden, boerderijen, etc), is voor de komende jaren een [compensatieregeling](#) vastgesteld zodat de verhogingen trapsgewijs zal plaatsvinden.

Martijn Meijer